

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลังวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเมื่อกลางปี 2540 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - พ.ศ.2549) ได้ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและสร้างรากฐาน การพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง ยั่งยืน พึ่งตนเองได้ เพื่อให้ประเทศมีเศรษฐกิจที่มั่นคงและมีเสถียรภาพ มากขึ้น โดยมีเรื่องที่เร่งด่วน คือ การแก้ปัญหาความยากจน เพื่อช่วยให้คนยากจนและคนด้อยโอกาส สามารถพึ่งตนเองได้ เพราะความยากจนเป็นอุปสรรคและเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังต้องสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานราก เพื่อช่วยให้คนส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เศรษฐกิจในระดับฐานรากเป็นปัญหาที่คนส่วนใหญ่ของประเทศประสบอยู่โดยที่ผ่านมามีการแก้ไข เฉพาะระยะสั้น (นิตยา กมลวาทินนิศา, 2546, หน้า 20-21) ซึ่งยังไม่สามารถแก้ปัญหาการขาดความเข้มแข็ง ของเศรษฐกิจฐานรากและคุณภาพชีวิตที่ดี

ในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - พ.ศ.2554) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัด ต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้มีภูมิคุ้มกัน เพื่อพร้อมรับ การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยยังคงอัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็น แนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจาก แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ให้ความสำคัญต่อการรวมพลังสังคมจากทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมดำเนินการในทุกขั้นตอนของแผนฯ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การพัฒนาสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548, หน้า 1-2)

ในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและสลับ ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น รัฐบาลต้องการแก้ปัญหาความยากจน และแก้ปัญหาเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน จึง มีนโยบายจัดทำโครงการต่างๆ เช่น โครงการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง โครงการแก้ปัญหาความยากจน และโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านและชุมชน

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงได้ริเริ่มให้มี "โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)" ขึ้น บนแนวคิดพื้นฐานที่ว่าประชาชนเป็นผู้มีความสามารถมีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา หากได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นด้วยนโยบาย กระบวนการ กลวิธี และกิจกรรมที่เหมาะสม (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2547, หน้า 1) โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อให้มีการจัดสรร งบประมาณโดยตรง เป็นเวลา 4 ปี เพื่อประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนจะได้นำไปแก้ไขปัญหาส่วนรวม ในการดำรงชีวิต ประจำวัน การประกอบอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน โดยประชาชนเป็นผู้จัดตั้ง คณะทำงาน กำหนดรูปแบบการดำเนินงาน บริหารจัดการ ร่วมคิด ร่วมทำ จัดลำดับความสำคัญ ตลอดจนความเร่งด่วนของปัญหาด้วยตนเองซึ่งถือเป็น "อีกขั้นหนึ่งของการพัฒนาประชาธิปไตย" (คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพ ของหมู่บ้าน/ชุมชน, 2547, หน้า 1)

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานว่า ประชาชนเป็นผู้มีศักยภาพมีความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์และมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการ พัฒนา เพื่อมุ่งหวังพัฒนาศักยภาพของคนให้ร่วมกันคิด วิเคราะห์ ทำงานเป็นหมู่คณะ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนในชุมชนในการมีส่วนร่วม ตั้งแต่การตัดสินใจบริหารจัดการทรัพยากร งบประมาณ ตลอดจนแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเน้นความร่วมมือของทุกฝ่าย โดยมีภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้คำแนะนำ โดยมอบอำนาจ การตัดสินใจพิจารณาโครงการให้เป็นของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่ เพื่อประโยชน์สูงสุดของคนในหมู่บ้านและชุมชน (คณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน, 2547, หน้า 2)

เป้าหมายสำคัญของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน /ชุมชน (SML) คือ การให้งบประมาณแก่ประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหา เพื่อสร้างประโยชน์ส่วนรวมของหมู่บ้านและชุมชนหรือเพื่อเอื้อต่อการมีอาชีพและการมีงานทำของส่วนรวม ซึ่งแตกต่างอย่างชัดเจนกับเป้าหมายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เน้นการให้งบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะกลุ่ม ปัญหารายบุคคล และสินเชื่อเฉพาะราย (personal loan) นอกจากนี้รายละเอียดอื่นๆ ของโครงการ SML และกองทุนหมู่บ้านยังแตกต่างกันอีกด้วย เป็นการแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า โครงการ SML ไม่ได้ซ้ำซ้อนกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หากแต่เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือเพิ่มเติมที่ช่วยเสริมกลไกการแก้ไขปัญหาความยากจนแก่ประชาชนของรัฐบาล (คณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน, 2547, หน้า 3) การพลิกฟื้นหมู่บ้านให้มีพลัง (empowerment) ในการขับเคลื่อนสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนและการสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้มีความพร้อมในกระบวนการสร้างสรรค์ความคิดและนำไปสู่แนวทางปฏิบัติในด้านการดำรงชีวิต และมีอาชีพอย่างมี

คุณภาพมั่นคงและยั่งยืน เป็นเครื่องมือซึ่งทำให้เห็นทิศทางและความต้องการ (demand) ที่แท้จริงของประชาชน และเป็นรูปแบบในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในภาคประชาชนจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการ เพื่อการดำรงชีพและการมีอาชีพของประชาชน โดยส่วนรวมเป็นการเตรียมความพร้อมของประชาชนในหมู่บ้านเกิดการสร้างผู้นำในท้องถิ่นที่มาจากภาคประชาชนโดยแท้จริง เพื่อการพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจที่มีประสิทธิภาพในอนาคต (คณะทำงานของนายกรัฐมนตรี, 2547, หน้า 2)

โดยหมู่บ้านและชุมชนขนาดเล็ก (S) มีประชากรไม่เกิน 500 คน จะได้รับงบประมาณ 200,000 บาท หมู่บ้านและชุมชนขนาดกลาง (M) มีประชากรตั้งแต่ 501 คน แต่ไม่เกิน 1,000 คน จะได้รับงบประมาณ 250,000 บาท หมู่บ้านและชุมชนขนาดใหญ่ (L) มีประชากรตั้งแต่ 1,001 คนขึ้นไป จะได้รับงบประมาณ 300,000 บาท การได้รับงบประมาณที่รัฐบาลจัดให้หมู่บ้านและชุมชนต้องจัดเตรียมโครงการพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อนำไปเสนอขอรับงบประมาณและผลการจัดตั้งชุมชน คือ ประชาชนมีส่วนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนมากขึ้น โดยมีประชาชนในตำบลสำโรง อำเภอบางบาล จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวน 10 หมู่บ้าน 7 ชุมชน รวมประชากรทั้งหมด 15,842 คน (ข้อมูล: ทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2550) การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งระบบการประเมินที่เหมาะสม โดยเน้นระบบที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการได้อย่างแท้จริงอันจะนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และสามารถใช้งบประมาณอย่างประหยัด คำนึงตามวัตถุประสงค์ของโครงการและสามารถสนองความต้องการของประชาชนโดยประชาชน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เป็นแรงจูงใจให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะทำการศึกษาตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ในตำบลสำโรง อำเภอบางบาล จังหวัดสมุทรปราการ โดยประสงค์จะทำการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ที่เป็นพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่าประชาชนในพื้นที่ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างไร มีการบริหารจัดการปัญหาชุมชนด้วยตนเองตลอดจนการเข้าไปจัดการท้องถิ่นของตนเองอย่างไร เพื่อจะเป็นแนวทางที่นำไปสู่การกำหนดแนวทางหรือมาตรการที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการจัดการโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนต่อไป อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมิน โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้ประเมินตามรูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ในด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมิน โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวนประชากรทั้งสิ้น 15,842 คน (ข้อมูลจากทะเบียนราษฎรเขตเทศบาลเมืองลำโรงใต้ ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2550)

1. ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มประชากรที่ทำการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้รับผิดชอบ โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 141 คน
- 1.2 ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15,842 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยมุ่งประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) โดยใช้การประเมินรูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ของ Daneil L. Stufflebeam ซึ่งเป็นรูปแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินที่สมบูรณ์ Stufflebeam (1977, pp. 261-265 อ้างถึงใน เขาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2542, หน้า 59-61) ได้ให้รายละเอียดต่างๆ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะสำหรับประกอบ การตัดสินใจ 4 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (context evaluation : C)

เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินการ โครงการใดๆ มีจุดหมายเพื่อกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหาตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation : I)

เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของความเพียงพอของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งปัญหาและความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

3. การประเมินกระบวนการ (process evaluation : P)

เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้นๆ หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการ เพื่อพัฒนางานต่างๆ บนที่ภาวะเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (product evaluation : P)

เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ช่วงเวลาที่ทำการวิจัย คือ ตั้งแต่ เมษายน 2550 ถึง ธันวาคม 2552

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน(SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสมุทรปราการ ได้แสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดและการกำหนดแนวทางในการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสมุทรปราการ

รายการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท 1.1 การรับรู้ข้อมูล 1.2 นโยบายการกำหนดโครงการ 1.3 วัตถุประสงค์	แบบสอบถาม	1. ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. ผู้เข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดและการกำหนดแนวทางในการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของ
หมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอรพระแดง จังหวัดสมุทรปราการ (ต่อ)

รายการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1.4 เป้าหมายการดำเนินงาน 1.5 การเข้าร่วมโครงการการวางแผน 1.6 การมีส่วนร่วม 1.7 การวางแผนการดำเนินโครงการ 1.8 สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน	แบบสอบถาม	1. ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. ผู้เข้าร่วมโครงการ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น 2.1 วัสดุ อุปกรณ์ 2.2 สถานที่ 2.3 งบประมาณ 2.4 บุคลากร 2.5 การบริหารจัดการ	แบบสอบถาม	1. ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. ผู้เข้าร่วมโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ 3.1 การดำเนินการ 3.2 การคัดเลือกคณะกรรมการ 3.3 การประชุม 3.4 การแบ่งงาน 3.5 การมอบหมายงาน 3.6 การอุทิศเวลา 3.7 การประสานงาน 3.8 การดำเนินงานตามแผน 3.9 การประชาสัมพันธ์	แบบสอบถาม	1. ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. ผู้เข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดและการกำหนดแนวทางในการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของ
หมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสมุทรปราการ (ต่อ)

รายการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
4. การประเมินผลผลิต 4.1 ผลที่ได้รับ 4.2 ข้อผิดพลาด 4.3 ความพึงพอใจ 4.4 การประสบความสำเร็จ	แบบสอบถาม	1. ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. ผู้เข้าร่วมโครงการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้รับผิดชอบโครงการ หมายถึง ผู้บริหาร คณะทำงาน คณะที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน(SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสมุทรปราการ

ประชาชน หมายถึง ผู้ที่มาเข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน(SML) ในปีงบประมาณ 2550 ซึ่งอาศัยอยู่ในตำบลสำโรง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้นำชุมชน หมายถึง บุคคลที่มีภูมิลำเนาในชุมชนและมีผลงานและกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ยอมรับนับถือจากชุมชนทั้งที่มีตำแหน่งเป็นทางการและไม่เป็นทางการและประสงค์จะเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้แก่ ผู้นำชุมชน เทศบาลเมืองสำโรงใต้ ชุมชน สถานีอนามัย สถานศึกษา เป็นต้น

ชุมชน หมายถึง ชุมชนตำบลสำโรง ที่อาศัยอยู่ภายใต้การบริหารของเทศบาลเมืองสำโรงใต้ และร่วมดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน(SML) ในตำบลสำโรง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสมุทรปราการ

การประเมิน หมายถึง การประมาณค่าหรือการประมาณผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยอาศัยข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมด้วยวิธีการแบบสอบถาม แล้วทำการวิเคราะห์ เพื่อตัดสินใจว่าการดำเนินงานนั้นมีคุณค่าหรือบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

นั้น มากน้อยเพียงใด ตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอ
พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินโครงการ หมายถึง การพิจารณาตีค่าและตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมที่ศึกษานั้นๆ
ว่าอยู่ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน
(SML) ตามรูปแบบซีพี (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม

การประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบท หมายถึง การประเมินโครงการเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูล
นโยบายการกำหนดโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินงาน การเข้าร่วมโครงการวางแผน การมี
ส่วนร่วม การวางแผนการดำเนินงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน ของหมู่บ้าน/
ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการจัดสภาพความพร้อมของ
ทรัพยากรในด้านต่างๆ ที่จะทำให้โครงการบรรลุผล ได้แก่ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ งบประมาณ
บุคลากร และการบริหารจัดการของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ
การดำเนินการ การคัดเลือกคณะกรรมการ การประชุม การแบ่งงาน การมอบหมายงาน การอุทิศเวลา
การประสานงาน การดำเนินงานตามแผน และการประชาสัมพันธ์ ของโครงการพัฒนาศักยภาพของ
หมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินผลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานโครงการ ผลที่ได้รับ
ข้อผิดพลาด ความพึงพอใจ และการประสบความสำเร็จ ของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน
(SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ของผู้รับผิดชอบ
โครงการ และประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงอย่างมีกระบวนการโดยมีจุดมุ่งหมายของโครงการ
พัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การนำเอาความสามารถที่ซ่อนเร้นภายใน ซึ่งนำมาใช้ให้เกิด
ประโยชน์อย่างมีกระบวนการ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/
ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน หมายถึง การแสดงให้เห็นว่าชุมชนในตำบลลำโรง
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาได้ด้วยชุมชนเอง

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) หมายถึง นโยบายของรัฐบาลที่จัดสรรงบประมาณให้ประชาชนโดยตรงอย่างแท้จริง โดยงบประมาณจะกระจายให้ชุมชนตามขนาดชุมชน ดังนี้

1. หมู่บ้าน/ชุมชนขนาดเล็ก (small) หมายถึง หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีประชากรอยู่อาศัยไม่เกิน 500 คน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 200,000 บาท

2. หมู่บ้าน/ชุมชนขนาดกลาง (medium) หมายถึง หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีประชากรอยู่อาศัยตั้งแต่ 501 คน แต่ไม่เกิน 1,000 คน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 250,000 บาท

3. หมู่บ้าน/ชุมชนขนาดใหญ่ (large) หมายถึง หมู่บ้านและชุมชนที่มีประชากรอยู่อาศัยตั้งแต่ 1,001 คนขึ้นไป ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 300,000 บาท

การพัฒนาชุมชน หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสร้างความเจริญให้กับชุมชนเป็นการแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับชุมชน

ตำบลตำโรง หมายถึง พื้นที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองตำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีประชากรที่อาศัยอยู่จริงทั้งหมด 15,842 คน

องค์กรภาครัฐ หมายถึง องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการปกครองชุมชนนั้นๆ โดยได้รับนโยบายต่างๆ จากภาครัฐสู่ประชาชน อีกทั้งยังให้บริการและให้ความสะดวกแก่ชุมชน เฉพาะในงานวิจัยนี้เท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อนำไปพัฒนาปัจจัยต่างๆ ของรูปแบบชิปปี (CIPP Model) ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารโครงการในการกำหนดนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลตำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3. เป็นแนวทางในการส่งเสริมบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบโครงการและผู้นำชุมชน

4. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) รวมถึงโครงการอื่นๆให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของคณะทำงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนตำบลตำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ